

**การจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง**
**The Plastic Waste Management of People in Nakhayad Sub-District
Khuan Khanun District Phatthalung Province**

ชนปกรณ์ วิทยารัฐ¹, วิราสิริ วสีวีรสิว²
Chonpakorn Witthayarat¹, Wirasiri Waseeweeras²
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น, ประเทศไทย
¹⁻²Western University, Thailand
¹Email: chonpakornwit@hotmail.com

Received : July 8, 2024;

Revised : October 7, 2024;

Accepted : February 8, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนเพศชายหรือหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวน 355 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ และการวิเคราะห์ไคสแควร์และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

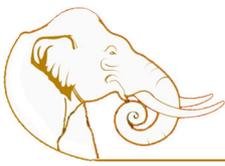
ผลการศึกษาพบว่า

1. การจัดการขยะพลาสติกของประชาชนของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 62.3
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง พบว่า ปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลนาขยาด และทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติกมีความสัมพันธ์ต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
3. ผลการศึกษาครั้งนี้ เสนอแนะให้หน่วยงานในพื้นที่ทำการส่งเสริมให้ประชาชนมีการจัดการขยะพลาสติกที่ดียิ่งขึ้น โดยการสนับสนุนให้ประชาชนปฏิเสธการรับถุงพลาสติก เมื่อซื้อของ 1 – 2 ชั้น เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติก เน้นการคัดแยกขยะพลาสติกที่สามารถใช้ซ้ำได้กลับมาใช้อีก เลือกใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดแข็งแรง คงทน แทนการใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง หลีกเลี่ยงการเลือกใช้ถุงพลาสติกใบเล็กหลายใบมากกว่าการใช้ถุงพลาสติกขนาดใหญ่เพียงใบเดียว

คำสำคัญ: การจัดการขยะพลาสติก; ความรู้; ทัศนคติ

Abstract

The objectives of this research are study plastic waste management of the people in Nakhayad, Khuankhanun, Phatthalung. Sample group are people living in Nakhayad, Khuankhanun, Phatthalung, aged 20 years and over, 355 people collected data using

statistical questionnaire used to analyze data to the average percentage, standard deviation, frequency values and chi-square analysis and Pearson's correlation coefficient.

The results of the study revealed that

1. The results indicate that plastic waste management of people in the Nakhayad, Khuankhanun, Phatthalung, a moderate level of 62.3 percent.

2. Factors that are plastic waste management of the people in Nakhayad, Khuankhanun, Phatthalung, found that the personal factors include gender, education level monthly income period of living in Nakhayad sub-district area and attitudes towards plastic waste management are related to the Plastic waste management of the people in Nakhayad, Khuankhanun, Phatthalung statistical significance 0.05

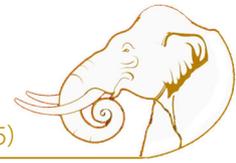
3. The results of this study recommend that local agencies encourage citizens to have better plastic waste management. By encouraging people to refuse to receive plastic bags when purchasing 1 - 2 items to reduce the amount of plastic waste. Emphasis is placed on separating plastic waste that can be reused. Choose strong, durable plastic packaging instead of using it once and then throwing it away. Avoid choosing multiple small plastic bags over one large plastic bag.

Keywords: Plastic waste management; Knowledge; Attitude

บทนำ

ประเทศทั่วโลกกำลังประสบกับวิกฤตขยะพลาสติกที่มีจำนวนมหาศาล ประเทศไทยได้ถูกจัดเป็นประเทศลำดับต้น ๆ ของโลกที่เป็นแหล่งสำคัญของขยะพลาสติกในทะเล สืบเนื่องจากการนำพลาสติกมาใช้ทดแทนผลิตภัณฑ์อื่นมากขึ้น เนื่องด้วยคุณสมบัติของพลาสติกที่มีความยืดหยุ่นสามารถขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายรูปแบบ โดยในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา ประเทศไทยมีขยะพลาสติกเกิดขึ้นประมาณร้อยละ 12 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด หรือประมาณปีละ 2 ล้านตัน มีการนำขยะพลาสติกกลับไปใช้ประโยชน์เฉลี่ยประมาณปีละ 0.5 ล้านตัน ส่วนที่เหลือ 1.5 ล้านตัน ไม่ได้ถูกนำกลับไปใช้ประโยชน์เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยส่วนใหญ่เป็นพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use Plastics : SUP) อาทิ ถุงร้อน ถุงเย็น ถุงหูหิ้ว แก้วพลาสติก หลอดพลาสติก กล่องโฟมบรรจุอาหาร ก่อให้เกิดปัญหาเศษขยะพลาสติกและไมโคร-พลาสติก ซึ่งเป็นปัญหามลพิษทางทะเลที่พบการแพร่กระจายในสิ่งแวดล้อมทางทะเลทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล ห่วงโซ่อาหาร และการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ อีกทั้งยังแพร่กระจายอยู่ในสิ่งแวดล้อม เช่น ชายหาด ตะกอนดิน ในปากแม่น้ำ ตลอดจนการเข้าสู่ห่วงโซ่อาหารของมนุษย์ (กรมควบคุมมลพิษ, 2563) ดังนั้นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะ จึงควรมุ่งเน้นในการลดปริมาณขยะ ณ แหล่งกำเนิด โดยเฉพาะชุมชน บ้านเรือน และสถานประกอบการต่าง ๆ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ก่อนนำไปกำจัดยังสถานที่กำจัดขยะให้มากที่สุด (กรมควบคุมมลพิษ, 2566)

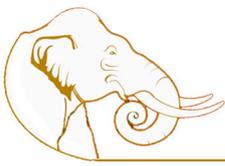
ประเทศไทยประชาชนส่วนใหญ่จึงยังไม่มีการคัดแยกขยะมูลฝอย ยังคงทิ้งขยะมูลฝอยรวมกันทุกประเภทในถุงขยะ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสิ้นเปลืองงบประมาณในการเก็บขนขยะมูลฝอยปริมาณมาก เกิดปัญหาต่อระบบคัดแยกและการนำกลับคืนไปใช้ประโยชน์ และการกำจัดเป็นภาระของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายจัดการขยะมูลฝอยจำนวนมากในแต่ละปีจนเกินขีดความสามารถที่จะบริหารจัดการและกฎหมายในปัจจุบันไม่มีผลบังคับให้ประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอย หรือลงโทษหากประชาชนไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และบางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอยที่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงในการจัดการตั้งแต่ขั้นตอนการรวบรวม เก็บขน และกำจัด ซึ่งเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการลดขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด

จังหวัดพัทลุง ในปี พ.ศ. 2560 มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 532 ตันต่อวัน เป็นขยะมูลฝอยที่เกิดจากเขตเทศบาล 336 ตันต่อวัน และขยะมูลฝอยที่เกิดจากองค์การบริหารส่วนตำบล 196 ตันต่อวัน มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการ (Sanitary Landfill) จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ระบบกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองพัทลุง ตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำปำ ซึ่งร่วมกำจัดขยะมูลฝอยด้วย และมีปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกกำจัดประมาณ 35 ตันต่อวัน ส่วนระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักวิชาการ มีจำนวน 20 แห่ง ครอบคลุม 9 อำเภอ (คณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดพัทลุง, 2563) โดยพื้นที่ของเทศบาลตำบลนาขยาด มีแนวเขตติดต่อกับอำเภอควนขนุน ระยะทางประมาณ 18 กิโลเมตร ห่างจากแหล่งศูนย์การค้าเพียง 15 กิโลเมตร จึงได้รับอิทธิพลความเจริญของเมือง ภายในตำบลนาขยาดยังเป็นแหล่งที่มีการอาศัยของประชากรอย่างหนาแน่น และทุกสัปดาห์จะมีการจัดตลาดนัดขายของในวันพฤหัสบดี และวันเสาร์ ซึ่งการจัดตลาดนัดขายของจะก่อให้เกิดขยะจำนวนมาก รวมทั้งขยะที่เกิดขึ้นตามบ้านเรือนในแต่ละวัน จึงมีขยะจำนวนมากที่เทศบาลตำบลนาขยาดต้องจัดเก็บและก่อให้เกิดปัญหาขึ้น โดยพบว่าปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกเก็บขนโดยรถบรรทุกเก็บขนขยะมูลฝอยของเทศบาลเฉลี่ย 8.4 ตัน/วัน (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 14, 2562) กอปรกับการศึกษาของธัญยิกา เทพหนู (2561) เทศบาลตำบลนาขยาดได้ดำเนินการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ มีบุคลากร วัสดุและอุปกรณ์สามารถบริหารจัดการได้ในระดับหนึ่ง ยังไม่สามารถกำจัดได้หมดสิ้น เนื่องจากต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติม และต้องเตรียมจัดหาสถานที่กำจัดขยะที่เพิ่มขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ปัญหาที่สำคัญที่สุด ประการหนึ่งที่ทำให้การกำจัดขยะมูลฝอยทำได้ล่าช้า สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก คือ ปัญหาขาดความร่วมมือจากประชาชน ที่ยังทิ้งขยะอย่างไม่เป็นระเบียบ ไม่ทิ้งขยะลงในภาชนะที่จัดเตรียมไว้ให้ขาดความสำนึกในเรื่องมลภาวะที่เกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อม แต่การที่ทางเทศบาล จะสามารถดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการจัดการขยะได้นั้น ประชาชนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการขยะ และมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการขยะ

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยศึกษาระดับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน รวมถึงปัจจัยใดที่ความสัมพันธ์ต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยนำแนวคิดและทฤษฎีการจัดการขยะพลาสติกของกรมควบคุมมลพิษ (2563) มาประยุกต์ใช้ เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการบริหารงานสาธารณสุข เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนดำเนินงานการจัดการขยะพลาสติกของตำบลนาขยาด ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ และระยะเวลาในการอยู่อาศัยในตำบล กับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติกกับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติกกับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก

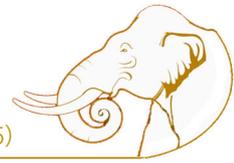
การจัดการขยะพลาสติกของประชาชน หมายถึง การดำเนินการในการจัดการขยะพลาสติก ใช้พลาสติกให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือลดการใช้พลาสติก ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบและการผลิต ขั้นตอนการบริโภค และขั้นตอนภายหลังการบริโภค ตั้งแต่ต้นทางครัวเรือนของประชาชน ลดปริมาณขยะที่จะเข้าสู่กระบวนการกำจัดขยะ

กรมควบคุมมลพิษ (2563) กล่าวถึง การจัดการขยะพลาสติกโดยใช้หลักการ 3R ได้แก่ 1) การลดการเกิดของเสีย (Reduce) ที่แหล่งกำเนิดในขั้นตอนของการออกแบบ การผลิต และการบริโภค โดยการลดปริมาณการใช้ลงโดยใช้เท่าที่จำเป็น หลีกเลี่ยงการใช้อย่างฟุ่มเฟือยเพื่อลดการสูญเปล่าและลดปริมาณขยะให้มากที่สุด 2) การใช้ซ้ำ (Reuse) โดยการนำของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้อีก โดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูปหรือแปรสภาพ 3) การนำมาแปรรูปใช้ใหม่ (Recycle) เป็นการนำขยะรีไซเคิล ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต หรือเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน ผู้วิจัยสนใจแนวคิดของกรมควบคุมมลพิษ (2563) หมายถึง การดำเนินการในการจัดการขยะพลาสติก ใช้พลาสติกให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือลดการใช้พลาสติก ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบและการผลิต ขั้นตอนการบริโภค และขั้นตอนภายหลังการบริโภค ตั้งแต่ต้นทางครัวเรือนของประชาชน ลดปริมาณขยะที่จะเข้าสู่กระบวนการกำจัดขยะโดยใช้หลักการ 3R ได้แก่ 1) การลดการเกิดของเสีย 2) การใช้ซ้ำ 3) การนำมาแปรรูปใช้ใหม่

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

ญานิกา ศักดิ์ศรี (2561) ได้สรุปไว้ว่า ความรู้ เป็นสิ่งที่เกิดจากการศึกษา การอบรม การถ่ายทอดความรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์ รวมถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขที่ได้พบเจอ ทำให้มีประสบการณ์ เกิดการเรียนรู้ มีทักษะเพิ่มขึ้นและมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ เช่นเดียวกับวิชัย วงษ์ใหญ่ (2552) ให้ความหมายของความรู้ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ความเข้าใจหรือสารสนเทศ ที่ได้รับมาจากประสบการณ์สิ่งที่ได้รับ มาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา รวมทั้งสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้อื่นจนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ โดยไม่จำกัดช่วงเวลา

ความรู้ไม่ได้เป็นเพียงข้อมูลที่ทำให้คนรู้เข้าใจเท่านั้น แต่ยังมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ ประเมินค่า เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาส่งผลกระทบต่อกรกระทำต่างๆ ความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นมาจากหลายๆ ด้าน เช่น การเรียน การค้นคว้า ความคุ้นเคย ความเชี่ยวชาญ และยังรวมถึงการศึกษาจากการสังเกต หรือจากประสบการณ์ในอดีต จากสิ่งแวดล้อม ซึ่งก็คือเรียนรู้จากสภาพธรรมชาติที่อยู่ใกล้ๆ ตัว และการเรียนรู้จากสังคม ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ความเข้าใจ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับขยะพลาสติกของประชาชน ได้แก่ ชนิด แหล่งกำเนิด การใช้ประโยชน์ของพลาสติก มาใช้ในการประกอบการวิจัยครั้งนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

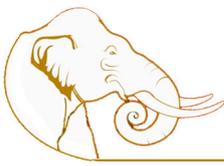
Schermerhorn (2000) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ การวาง แนวคิดความรู้สึกให้ตอบสนองในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อคน หรือต่อสิ่งของในสภาวะแวดล้อมของ บุคคลนั้น ๆ และทัศนคตินั้นสามารถที่จะรู้หรือถูกตีความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น คำว่า “ทัศนคติ” (Attitude) หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “เจตคติ”

Schermerhorn (2000) กล่าวว่า ทัศนคติประกอบด้วย 3 องค์ ประกอบดังนี้ กล่าวไว้ว่า 1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ คือ ทัศนคติที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และข้อมูลที่บุคคลคนหนึ่งมีความเชื่อจะแสดงให้เห็นถึงความคิดของคนหรือ สิ่งของ และข้อสรุปที่บุคคลได้มีต่อบุคคลหรือสิ่งของนั้น ๆ เช่น งานของฉันขาดความรับผิดชอบ เป็นต้น 2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก คือ ความรู้สึกเฉพาะอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับผลกระทบ ส่วนบุคคล ซึ่งได้จากสิ่งเร้า หรือสิ่งที่เกิดก่อนทำให้เกิดทัศนคตินั้น ๆ เช่น ฉันไม่ชอบงานของฉัน เป็นต้น 3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม คือ ความตั้งใจที่จะประพฤติในทางใดทางหนึ่ง โดยมีรากฐานมาจากความรู้สึกเฉพาะเจาะจงของบุคคล หรือทัศนคติของบุคคล เช่น ฉันกำลังไปทำงานของ ฉัน เป็นต้น

ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ ของ Schermerhorn (2000) หมายถึง ความรู้สึก ความคิด และความเชื่อของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติกโดยทัศนคติจะส่งผลกระทบต่อความคิด อารมณ์ และความรู้สึกมาใช้ในการประกอบการวิจัยครั้งนี้

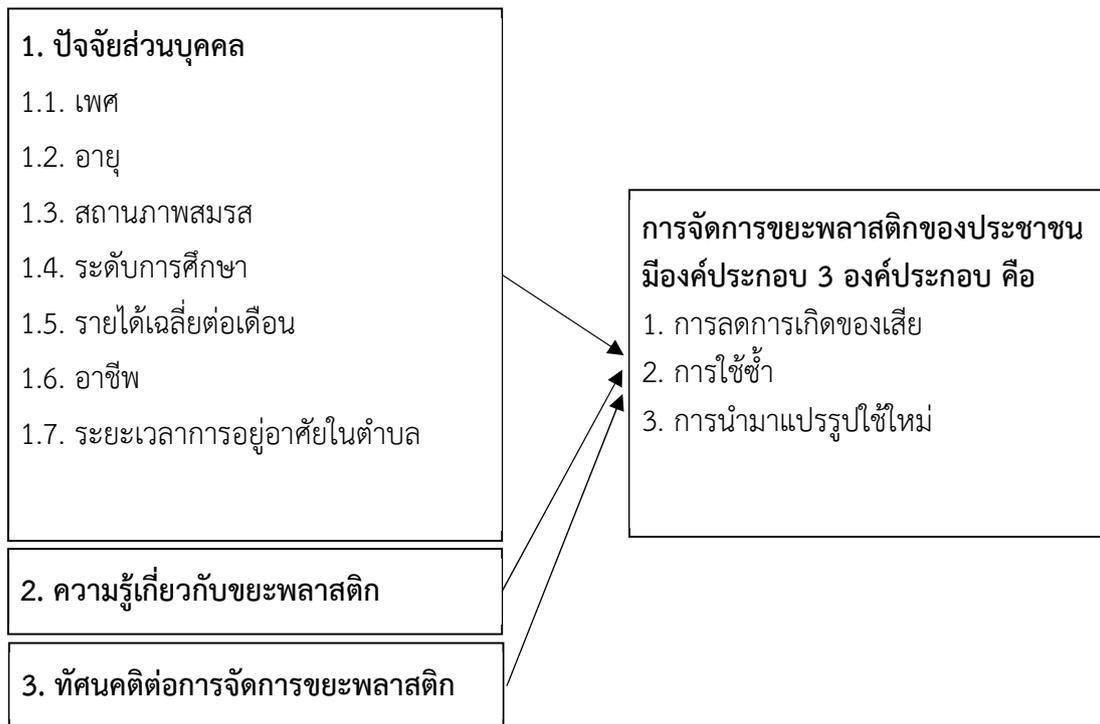
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ซึ่งศึกษาเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลนาขยาด จำนวน 355 คน โดยศึกษาการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน ตามแนวคิดทฤษฎีของกรมควบคุมมลพิษ (2563) มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) การลดการเกิดของเสีย 2) การใช้ซ้ำ 3) การนำมาแปรรูปใช้ใหม่ โดยมีตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในตำบล รวมถึงความรู้และทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติก โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ประชาชนเพศชายหรือหญิง ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวน 8,128 คน (เทศบาลตำบลนาขยาด, 2566) การคำนวณขนาดตัวอย่างใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อประมาณค่าเฉลี่ยของประชากรในกรณีทราบจำนวนของประชากรของ Daniel (2010) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ และระยะเวลาพักอาศัยอยู่ในตำบล โดยข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด และตรวจสอบรายการ (Check List) มีจำนวนคำถาม 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติก โดยเป็นคำถามแบบมีคำตอบให้เลือก 2 ตัวเลือก และให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว จำนวนข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติก มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยเก็บข้อมูลแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างอธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและอธิบายถึงวิธีการตอบคำถาม และเปิดโอกาสให้ซักถาม หลังจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และรวบรวมแบบสอบถามคืนทันที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนข้อมูลต่อเนื่องในกรณีข้อมูลแจกแจงแบบปกติ ใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และในกรณีที่ข้อมูลมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ ใช้ค่ามัธยฐาน (Median) และควอร์ไทล์ (quatile)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก และความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก กับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 85.1 มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี มากที่สุด ร้อยละ 57.2 โดยมีอายุน้อยสุด 25 ปี และอายุมากที่สุด 76 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 53.04 ปี ด้านสถานภาพ พบว่า มีสถานภาพสมรสมากที่สุด ร้อยละ 76.9 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามากที่สุด ร้อยละ 45.6 ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 35.2 โดยมีรายได้น้อยที่สุด 1,000 บาทต่อเดือน รายได้มากที่สุด 150,000 บาทต่อเดือน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 13,532.39 บาท มีอาชีพเกษตรกร/เลี้ยงสัตว์มากที่สุด ร้อยละ 83.4 ด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พบว่า มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 21 ปี ขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 82.8 โดยมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้อยสุด 1 ปี มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มากที่สุด 76 ปี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เฉลี่ยเท่ากับ 43.45 ปี

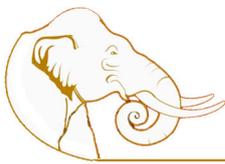
2. ความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติก

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

(n=355)

ความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติก	จำนวน	ร้อยละ
ระดับน้อย (0 – 8 คะแนน)	6	1.7
ระดับปานกลาง (9 – 12 คะแนน)	88	24.8
ระดับมาก (13 – 15 คะแนน)	261	73.5
รวม	355	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 73.5 รองลงมา มีความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติกอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 24.8 และมีความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติกอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 1.7 ตามลำดับ

3. ทศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติก

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของระดับทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติก

(n=355)

ทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติก	จำนวน	ร้อยละ
ทัศนคติระดับน้อย (0 - 44 คะแนน)	40	11.2
ทัศนคติระดับปานกลาง (45 - 59 คะแนน)	269	75.8
ทัศนคติระดับมาก (60 - 75 คะแนน)	46	13.0
รวม	355	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 75.8 รองลงมามีทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติกอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 13.0 และมีทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติกอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 11.2 ตามลำดับ

4. การจัดการขยะพลาสติกของประชาชน

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนรายด้าน

(n=355)

การจัดการขยะพลาสติกของประชาชน	ระดับมาก จำนวน (ร้อยละ)	ระดับปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	ระดับน้อย จำนวน (ร้อยละ)
1. ด้านการลดการเกิดของเสีย	123 (34.6)	189 (53.2)	43 (12.1)
2. ด้านการใช้ซ้ำ	106 (29.9)	165 (46.5)	84 (23.7)
3. ด้านการนำมาแปรรูปใช้ใหม่	50 (14.1)	179 (50.4)	126 (35.5)
รวม	55 (15.5)	221 (62.3)	79 (22.3)

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 62.3 รองลงมาอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 22.3 และอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 15.5 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการลดการเกิดของเสีย มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 53.2 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 34.6 และอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 12.1

ด้านการใช้ซ้ำ มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 46.5 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 29.9 และอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 23.7

ด้านการนำมาแปรรูปใช้ใหม่ มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 50.4 รองลงมาอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 35.5 และอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 14.1

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลนาขยาด กับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน (n=355)

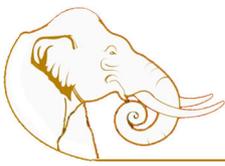
ตัวแปร	การจัดการขยะพลาสติกของประชาชน	
	ไคสแควร์ (X^2)	p-value
เพศ		0.027*
สถานภาพ		0.301
ระดับการศึกษา		0.001*
อาชีพ		0.944
ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
อายุ	-0.056	0.291
รายได้ต่อเดือน	0.127	0.016*
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	0.233	0.001*

จากตารางที่ 4 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้วิธีคำนวณสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi – Square) ผลการวิจัยพบว่า เพศ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p - value <0.05) และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้วิธีการคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's Correlation) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ต่อเดือนและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p - value <0.05)

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติกและทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติกกับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง (n=355)

ตัวแปร	การจัดการขยะพลาสติกของประชาชน	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติก	0.074	0.166
ทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติก	0.201	0.001*

* p - value < 0.05

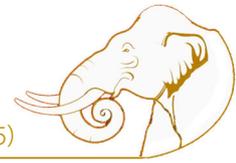

จากตารางที่ 5 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันพบว่าทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติก ($r = 0.201$) มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{value} < 0.05$)

อภิปรายผลการวิจัย

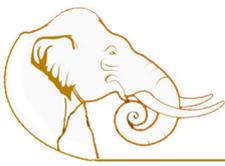
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการจัดการขยะพลาสติก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 62.3 สามารถอภิปรายได้ว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับการจัดการขยะพลาสติกในพื้นที่พอสมควร ซึ่งประชาชนจะมีการปฏิเสธการรับถุงพลาสติก เมื่อซื้อของ 1 – 2 ชิ้น เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติก ทำการคัดแยกขยะพลาสติกที่สามารถใช้ซ้ำได้กลับมาใช้อีก หากต้องใช้ถุงพลาสติกจะเลือกใช้ถุงพลาสติกชนิดเหนียวและทนในการบรรจุ/เก็บสินค้า ให้ความสำคัญกับการนำขยะพลาสติกไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น นำแก้วน้ำพลาสติกไปปลูกต้นไม้ และมักจะเลือกใช้พลาสติกรีไซเคิล แทนพลาสติกใหม่และด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้การจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาร์ตน์ นาคสุวรรณ (2564) ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงพลาสติกและการจัดการขยะที่เกิดจากถุงพลาสติกของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพามีพฤติกรรมการใช้ถุงพลาสติก และการจัดการขยะที่เกิดจากถุงพลาสติกในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง และสอดคล้องกับพระครูใบฎีกาสมาชาย ฐานวโร (ทิพย์บุญทอง) (2565) ศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนแบบครัวเรือนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนแบบครัวเรือนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมะม่วงสองต้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำขยะมูลฝอยมาแปรรูปหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ด้านการหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยาก และด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย ด้านการนำวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดที่จะทิ้งมาซ่อมแซมใช้ใหม่ ส่วนด้านการนำขยะมูลฝอยเศษวัสดุมาใช้ใหม่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - \text{value} < 0.05$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เพศหญิงให้ความสำคัญต่อการจัดการขยะพลาสติกมากกว่าเพศชาย โดยระดับการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน เป็นไปได้ว่าการจัดการขยะพลาสติกของคนที่มียกระดับการศึกษาจะมีมากขึ้นไปด้วย ส่งผลให้ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการจัดการขยะพลาสติก รายได้ต่อเดือนของประชาชนเป็นปัจจัยหนึ่งการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลนาขยาดของประชาชนที่อาศัย ให้ความสำคัญต่อการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติก เช่น กล่องพลาสติกบรรจุอาหาร แก้วพลาสติก ขวดพลาสติก ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดก่อนทิ้งที่ไม่เท่ากัน สอดคล้องกับการศึกษาของ จอมขวัญ อาคมนนท์ และคณะ (2563) ศึกษาความรู้และการรับรู้ที่มีต่อพฤติกรรมในการจัดการขยะพลาสติกของคนกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า คนกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการกำจัดขยะพลาสติกแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของภัทรินทร์ วัฒนวงศ์ (2564) ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการขยะในครัวเรือนของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการขยะในครัวเรือนกับการสร้างมูลค่าขยะในครัวเรือนของประชาชนแตกต่างกัน ได้แก่ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการอยู่อาศัยอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

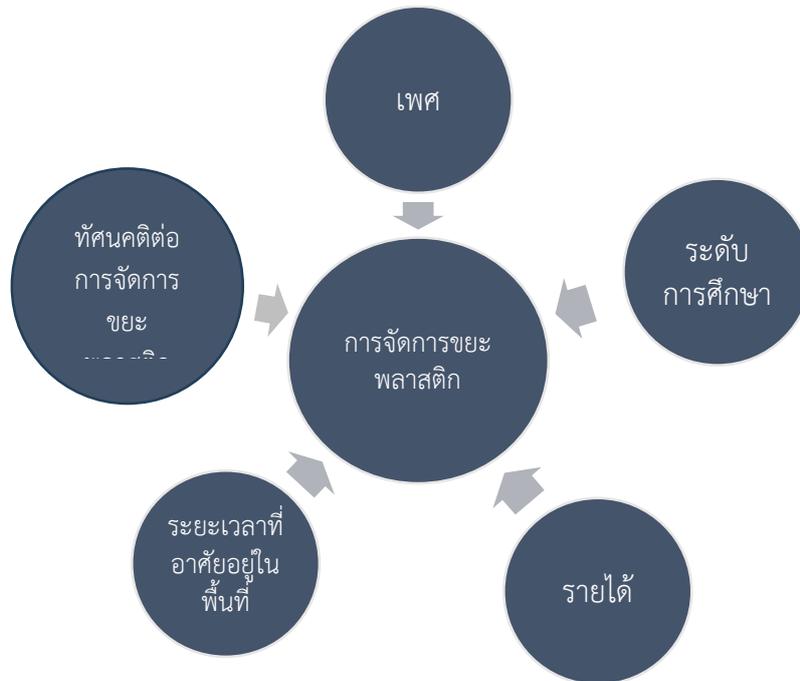
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติก ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ($p - value > 0.05$) ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า ความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติกมีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง สามารถอภิปรายได้ว่า แม้ประชาชนส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติกอยู่ในระดับมาก โดยประชาชนต่างมีความรู้ว่าการใช้ภาชนะใส่อาหาร เช่น แก้วกระดาษ ใบตอง เป็นการลดการใช้พลาสติก และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้ถุงผ้า การใช้แก้วน้ำส่วนตัว สามารถช่วยลดปริมาณขยะพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง และขยะพลาสติก เช่น แก้วพลาสติก ขวดพลาสติก สามารถทิ้งลงในถังขยะ “สีเหลือง” ได้เนื่องจากเป็นขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ แต่ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุงนั้นยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยยังขาดการใช้แก้วน้ำส่วนตัวแทนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง ซึ่งไม่มีการนำขยะพลาสติกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น ขวดพลาสติก แก้วพลาสติก ไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่า ไม่มีคัดแยกขยะก่อนทิ้งและไม่นิยมเลือกใช้พลาสติกกรีไซเคิลแทนพลาสติกใหม่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญและความเอาใจใส่ในเรื่องการจัดการขยะพลาสติกยังไม่ดีเท่าที่ควร สอดคล้องกับการศึกษาของกัญจณีญา สุคชาวี (2562) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการมูลฝอยในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยในชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการมูลฝอยในชุมชน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า การทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติก ($r = 0.201$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - value < 0.05$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 3 ที่ระบุว่าทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติกมีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติกอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 75.8 สามารถอภิปรายได้ว่า ทัศนคติเป็นท่าทีหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งอาจเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ได้ และส่งผลต่อการแสดงออกเป็นการกระทำ ดังนั้นเมื่อประชาชนมีความคิดว่า พลาสติกที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ ควรคัดแยกและนำกลับมาใช้ใหม่ เพราะเป็นหนทางหนึ่งในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยการคัดแยกขยะพลาสติกและขยะมูลฝอยจะต้องกระทำเป็นอันดับแรกก่อนที่จะทิ้งขยะลงถัง ซึ่งดีกว่าการเผาขวดพลาสติกที่ใช้แล้ว ณ ที่โล่งแจ้งในชุมชน ผุ่นควันที่ฟุ้งกระจายส่งผลกระทบต่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ ทั้งนี้การคัดแยกขยะพลาสติกและขยะมูลฝอยจะต้องกระทำเป็นอันดับแรกก่อนที่จะทิ้งขยะลงถัง และการที่ทุกคนใส่ใจและพยายามคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะมูลฝอยอื่นๆ มีประโยชน์ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยลดปริมาณขยะพลาสติก และยังเข้าใจว่าการคัดแยกขยะพลาสติกอย่างถูกวิธีจะสามารถช่วยลดปริมาณขยะพลาสติกที่เกิดขึ้นได้ ทำให้เมื่อทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนอยู่ในระดับมากส่งผลให้การจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุงมากตามไปด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของฐิติมา สุจินพรัหม (2564) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะพลาสติกของบุคลากรในหน่วยงานพื้นที่เทศบาลตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติในการจัดการขยะพลาสติกมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

องค์ความรู้จากการวิจัย

การจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เกิดจากปัจจัยดังต่อไปนี้ คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ 2) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา 3) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือน 4) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และ 5) ทศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติก ดังแผนภาพ

สรุป

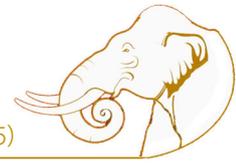
1. กลุ่มตัวอย่างมีการจัดการขยะพลาสติก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 62.3
2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
3. ความรู้เกี่ยวกับขยะพลาสติก ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
4. การทัศนคติต่อการจัดการขยะพลาสติก มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เพื่อการส่งเสริมให้ประชาชนมีการจัดการขยะพลาสติกที่ดียิ่งขึ้น หน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ควรมีการจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะ โดยกำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่มีความชำนาญเฉพาะด้านด้วยบุคลากรที่ มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้มีการพัฒนาความรู้

ความสามารถของบุคลากรในการจัดการขยะ ด้วยข้อกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานมีระบบกำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติงานด้านการจัดการขยะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

2. เพื่อเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก หน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ควรส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกที่ดี สร้างความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะพลาสติกให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนัก ใส่ใจและพยายามคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะมูลฝอยอื่นๆ ลด/ป้องกันไม่ให้เกิดขยะพลาสติกโดยการไม่รับถุงพลาสติก แต่ใช้ถุงผ้าแทน จนเกิดความคิดที่ว่าตนเองควรจะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยลดปริมาณขยะพลาสติก เป็นหน้าที่ของทุกคนไม่ใช่เพียงแต่หน้าที่ของหน่วยงานราชการเท่านั้น

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ควรส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกสร้างทัศนคติที่ดีให้ ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะพลาสติกให้กับประชาชนผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่มาก่อนจนเกิดเป็นความเข้มแข็งมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เกิดเป็นชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้ประชาชนผู้ย้ายมาอาศัยใหม่ได้ตระหนักและให้ความร่วมมือกันดังแบบตัวอย่างในจัดการขยะพลาสติกระดับชุมชน และในระดับครัวเรือนอาจจะมีการกำหนดแนวทางการคัดแยกขยะและการลดปริมาณขยะในระดับครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ

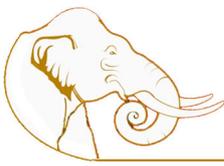
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดการขยะพลาสติกในพื้นที่โดยใช้วิธีการศึกษาที่เชิงคุณภาพควบคู่ไปกับเชิงสำรวจ โดยการเก็บแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและเป็นข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น และสามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนการจัดการขยะพลาสติกได้

2. ควรศึกษาถึงการติดตาม และประเมินผลในการจัดการขยะพลาสติกกับชุมชนที่ดำเนินการเก็บข้อมูลงานวิจัย และศึกษาการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกของประชาชน เพื่อให้ได้แนวทางในการสร้างการจัดการขยะพลาสติกอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนาภรณ์ สุทธาภิ. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการมูลฝอยในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2566). คู่มือแนวทางการดำเนินการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://www.pcd.go.th/publication/13636>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2566.
- _____. (2563). แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ.2563 – 2565). (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://www.pcd.go.th/publication/15038>. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2566.

- คณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดพัทลุง. (2563). รายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการกัดเซาะชายฝั่งของจังหวัดพัทลุง. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://onmb.dmcg.go.th/download/>. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2566.
- จอมขวัญ อากานนท์ และคณะ. (2563). ความรู้และการรับรู้ที่มีต่อพฤติกรรมในการจัดการขยะพลาสติกของคนกรุงเทพมหานคร. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 25(3), 170-185.
- ญานิกา ศักดิ์ศรี. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติในการป้องกันการติดเชื้อตำแหน่งผ่าตัด ในระยะผ่าตัดของพยาบาลห้องผ่าตัด. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/12524/1/425749.pdf>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม พ.ศ.2566.
- ฐายิกา เทพหนู. (2543). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: <https://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2016/15059>. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม พ.ศ.2566.
- จิตติมา สุจินพริ้ม. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะพลาสติกของบุคลากรในหน่วยงานพื้นที่เทศบาลตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เทศบาลตำบลนาขยาด. (2566). *แผนพัฒนาท้องถิ่น*. (ออนไลน์). แหล่งที่มาจาก: https://tessaban.net/_files_aorbortor/050593/data/050593_1_20230407-144325.pdf. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม พ.ศ.2566.
- ปรียาร์ตน์ นาคสุวรรณ. (2564). พฤติกรรมการใช้ถุงพลาสติกของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12*, 815-825.
- พระครูใบฎีกาสมชาย ฐานวีโร (ทิพย์บุญทอง). (2565). การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนแบบครัวเรือนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมหาจุฬานาครธรรม*, 9(5), 388-399.
- ภัทรินทร์ วิฒวณิช. (2564). รูปแบบการบริหารจัดการขยะในครัวเรือนของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). *ความรู้. สารานุกรมวิชาชีพรู เอลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 181 – 184.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 14. (2562). *รายงานสิ่งแวดล้อมภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี พ.ศ. 2561*. ข้อมูลขยะจังหวัดพัทลุง.
- Daniel, D. (2010). *Biostatistics: Basic concepts and methodology for the health sciences*. New Delhi.
- Schermerhorn, J. R. (2000). *Management (7th ed.)*. New York: John Wiley & Sons.